

СХВАЛЕНО
на засіданні
педагогічної ради

ПІДТВЕРДЖУЮ
Директор СЗШ № 8

протокол №1 від 14.08.2023р

Ірина СТАШЕВСЬКА

15 серпня 2023р.

**Освітня програма
1- 4 класів НУШ
Гімназії № 8
міста Сєвєродонецька
Луганської області
на 2023-2024 н.р.**

Загальні положення

Освітня програма для 1-4 класів початкової школи Гімназії №8 розроблена на основі Типової освітньої програми, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743, відповідно до Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 р. № 463-IX, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), Постанови КМУ від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»; Постанови КМУ від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 483 від 26.04.2022р.) схвалена педагогічною радою закладу (протокол засідання педагогічної ради від 14.08.2023 р. № 1) та затверджена керівником закладу.

Освітня програма для 1-4 класів:

- визначає загальний обсяг навчального навантаження початкової освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- навчальний план закладу (додаток 1), який визначає загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- описує перелік та пропонований зміст освітніх галузей;
- містить опис форм організації освітнього процесу та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- визначає інструментарій вимірювання результатів навчання здобувачів освіти, інструментарій для формувального та підсумкового оцінювання;
- форми організації освітнього процесу;
- визначає вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Гімназії № 8 для 1-4 класів на 2023-2024 н.р.

Керуючись Указами Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ, ст. 9, 571 Закону України «Про освіту», ст. 4, 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 № 782 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання», наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», розпорядженням начальника Сєвєродонецької міської військової адміністрації від 09.08.2023 № 474-ВА «Про організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти Сєвєродонецької міської територіальної громади», Наказу № 43-ВС від 11.08.2023р. «Про організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти», школа працює з використанням технологій дистанційного навчання. Освітній процес організовано в синхронному режимі 100% тижневого навантаження в кожному класі, тривалістю 20 хв. відповідно до розкладу онлайн – уроків з використанням сервісів Human.

Початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- ✓ визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- ✓ цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- ✓ радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- ✓ розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- ✓ міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;

- ✓ забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- ✓ утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- ✓ плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- ✓ формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Початкова освіта здобувається протягом чотирьох років. Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання).

У першому циклі (1-2 класи) освітній процес організовується із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі та з переважанням ігрових методів. Державний стандарт передбачає організацію освітнього процесу на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи). Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів з розумінням важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання протягом життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають: спроможність діяти як відповідальний громадянин та брати повноцінну участь у громадському та суспільному житті, зокрема школи та класу, спираючись на розуміння соціальних, економічних і політичних понять та сталого розвитку, критичне оцінювання основних подій національної, європейської та світової історії, а також повагу до прав людини та верховенства права, цінування культурного розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України; виявлення поваги до інших та толерантності, вміння конструктивно співпрацювати, співчувати та діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації. Дбайливе ставлення до особистого, соціального і фізичного добробуту та здоров'я, дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки і спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах, спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях та обумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння, як:

- читання з розумінням

- вміння висловлювати власну думку усно і письмово
- критичне та системне мислення
- творчість
- ініціативність
- здатність логічно обґрунтовувати позицію
- вміння конструктивно керувати емоціями
- оцінювати ризики
- приймати рішення
- розв'язувати проблеми
- співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. відповідно Постанови КМУ від 15.09.2021р. № 957 « Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (зі змінами , внесеними згідно з Постановою КМ № 483 від 26.04.2022р.)

Навчальний план (додаток 1) ґрунтується на Типовому навчальному плані для 1-2 класів та 3-4 класів початкової школи з українською мовою навчання Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру початкової освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Освітню програму для 1-4 класів початкової школи середньої загальної середньої освіти I-III ступенів № 8 укладено за освітніми галузями:

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, англійська мова)

Математична (математика)

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

(«Я досліджую світ»)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Технологічна(дизайн і технології)

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна (фізична культура)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей. Для кожної освітньої галузі визначено мету, результати навчання здобувачів освіти в цілому і пропонований зміст. Загальні результати навчання - сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистісних якостей здобувачів початкової освіти, що відповідають загальним цілям освітньої(-их) галузі(-ей). За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти. Обов'язкові результати навчання - сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистісних якостей здобувачів початкової освіти, які відповідають загальним результатам навчання та які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти, свідчать про рівень розвитку кожного вміння на завершення циклу. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітні галузі реалізуються в навчальних предметах (таблиця 1).

Таблиця 1

початкової школи (1 – 4 класи)

Гімназії № 8 міста Сєвєродонецька Луганської області

на 2023-2024 н.р.

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	1а клас	2а клас	3 а клас	4 а клас
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ *	7	7	7	7
Інформатика		1	1	1
Мистецтво**	2	2	2	2
Фізична культура***	3	3	3	3
УСЬОГО	19+3	21+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення групових занять	0	0	0	0
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня:	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи	22	24	25	25

Директор Гімназії № 8

Ірина СТАШЕВСЬКА

Години варіативної складової не використовуються